

Mere end 900.000 jobs afhænger af eksporten

Mere end 900.000 danskere har et job, der er afhængigt af vores evne til at eksportere. Eksporten til Tyskland giver anledning til flest danske jobs. De danske eksportjobs er spredt bredt ud over hele erhvervslivet.

Eksport er afgørende for historisk mange eksportjobs

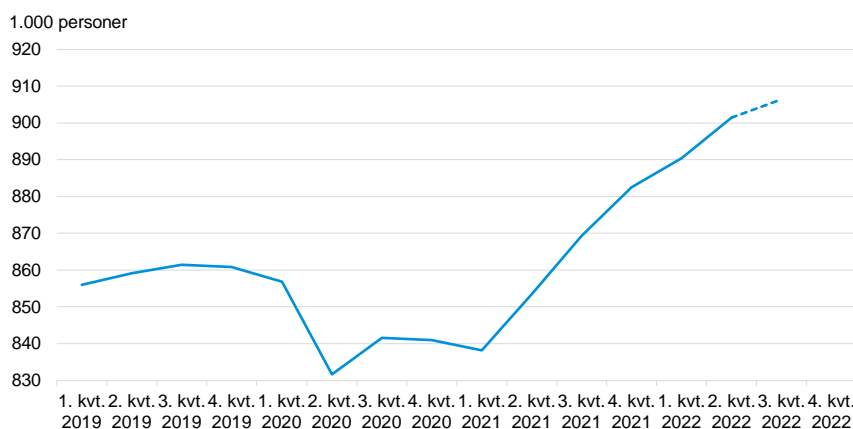
Mere end 900.000 danskeres job afhænger af eksporten. Antallet af danske eksportjobs faldt under coronanedlukningerne, men er siden steget ganske kraftigt. Siden 1. kvartal 2021 er antallet af eksportjobs steget med lidt over 65.000.

Eksporten er steget i et hurtigere tempo end resten af økonomien

Eksporten af varer og tjenester er over de sidste ti år fra 2011 til 2021 steget væsentligt hurtigere end dansk økonomi samlet set. Andelen af jobs, der afhænger af eksporten, er derfor i samme periode steget fra 25 til 30 procent. Aldrig før har så mange danske jobs været afhængige af vores evne til at sælge varer og tjenester til udlandet.

Over 900.000 eksportjobs

Antallet af beskæftigede ved produktion der skyldes eksportefterspørgsel

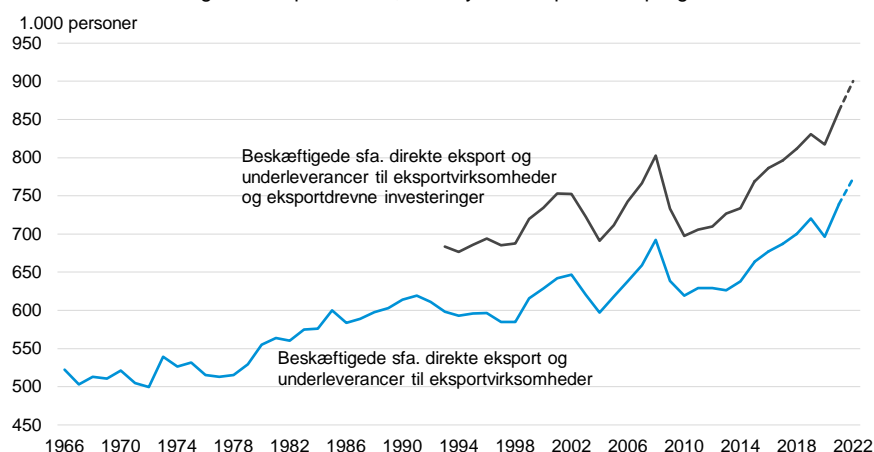

Anm.: Den kvartalsvise beskæftigelse fra nationalregnskabet er fremskrevet med antal beskæftigede lønmodtagere frem til august. Der er i hele perioden brugt samme eksportandel fra 2021.
Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

Eksportvirksomhederne går dog en usikker fremtid i møde. Verdensøkonomien har kurs mod en periode med meget lav vækst som følge af inflationskrisen, krig, restriktioner og forsyningsproblemer.

Rekordmange danske job er knyttet til eksport

Antallet af beskæftigede ved produktion, der skyldes eksportefterspørgsel

Anm.: 2022 er baseret på beskæftigelsen fra 1. og 2. kvartal 2022 som er fremskrevet med eksportandele fra 2021
Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

Direkte og indirekte eksportbeskæftigelse

De mange eksportrelaterede jobs findes på virksomheder, der har direkte eksport til udlandet, eller som er underleverandører til de eksporterende virksomheder. Her medregnes også job, der følger med de investeringer, som eksportvirksomhederne foretager. Det gælder for eksempel virksomheder, som investerer i nye bygninger eller maskiner for at kunne producere varer og tjenester til salg på eksportmarkederne.

Eksporten til Tyskland skaber flere jobs end til USA

Tyskland skaber flest jobs ved direkte eksport

USA overhalede i 2020 Tyskland som Danmarks største eksportmarked. Selv om eksporten til USA er væsentlig større end eksporten til Tyskland, så er det salget til tyskerne, der genererer flest jobs. Dette skyldes, at en stor del af eksporten til USA består af søtransport, medicin og varer, der ikke krydser grænsen, hvilket er produkter, der ikke har et lige så stort jobindhold som den øvrige eksport. Ser vi bort fra søtransport og varer, der ikke krydser grænsen, eksporterer vi mere til Sverige og Tyskland end til USA.

Eksporten til Tyskland giver anledning til 115.000 danske eksportjobs, mens eksporten til Sverige og USA hver især giver anledning til ca. 90.000 arbejdspladser i Danmark.

Danmarks største eksportmarkeder 2021

	Eksport, varer og tjenester, mia. kr.	Eksport- beskæftigelse, 1.000 personer
Tyskland	171,2	115,4
Sverige	125,9	89,4
USA	194,7	87,6
Norge	76,5	57,8
Storbritannien	89,1	52,2
Kina	76,1	41,5
Nederlandene	72,3	40,1
Frankrig og monaco	46,0	29,0
Polen	39,2	27,6
Italien	33,0	19,1

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

Eksport til landene i det Indre Marked står bag 510.000 danske arbejdspladser

Eksport til landene i EU's Indre Marked giver anledning til lidt over 510.000 danske eksportarbejdspladser, hvilket svarer til seks ud af ti danske eksportjobs. Landene i det Indre Marked udgør dermed stadig ryggraden i dansk eksport.

Efterspørgslen fra USA skaber flere jobs end Tyskland

USA og Kina har større betydning for endelig efterspørgsel
De danske eksportarbejdspladser er i ovenstående fordelt efter hvilket land, de danske produkter sendes direkte til fra Danmark. Tallene korrigerer dermed ikke for, om produkterne sendes videre ud i verden. Via globale input-output tabeller er det muligt at se, hvilke brancher i udlandet, der aftager produkterne, og hvor i verden den endelige efterspørgsel kommer fra. Vi har eksempelvis en direkte eksport af komponenter til bilindustrien i Tyskland, men en del af komponenterne indgår i biler, der i sidste ende sælges videre til andre lande, og dermed kommer den endelige efterspørgsel fra eksempelvis USA.

Danmarks største eksportmarkeder

Andel af samlet eksportbeskæftigelse, 2018

	Eksportbeskæftigelse modtager af bruttoeksport	Eksportbeskæftigelse endelig efterspørgsel
USA	8,8	10,9
Tyskland	11,6	10,8
Sverige	10,8	9,0
Storbritannien	7,2	7,1
Kina	4,4	6,6
Norge	6,0	5,4
Frankrig	3,9	4,0
Japan	3,5	3,8
Italien	2,5	2,7
Nederlandene	2,8	2,2

Kilde: OECD Tiva og DI-beregninger

Danske virksomheder indgår i tætte værdikæder med virksomheder på nærmarkederne

Danske virksomheder er tæt spundet ind i vores nabolandes værdikæder. En stor del af vores eksport til nærmarkeder som Tyskland, Sverige, Storbritannien og Norge indgår således i produkter, der sendes længere ud i verden. Den endelige efterspørgsel fra disse fire lande er dermed årsag til mindre eksport, end bruttoeksporten tilsiger.

USA og Kina har derimod langt større betydning for dansk eksport, end de umiddelbare eksporttal tilsiger. Den endelige efterspørgsel fra USA giver derfor anledning til flere jobs i Danmark end den endelige efterspørgsel fra Tyskland.

Kina har langt større betydning end de rå eksporttal umiddelbart indikerer

Kina er blandt de fem lande i verden, der har størst betydning for den danske eksport. Den direkte eksport til Kina gav i 2018 anledning til ca. 4½ procent af de danske eksportjobs, men Kina stod bag lidt over 6½ procent af den endelige efterspørgsel efter dansk eksport. Fra 2018 og frem til nu har vi øget andelen af eksporten, der sælges til Kina, og Kina har samtidig fået en større betydning for verdensøkonomien. Det vurderes, at den endelige efterspørgsel fra Kina nu er årsag til op mod 8 procent af de danske eksportjobs¹.

¹ Kinas andel af dansk eksport er fra 2018 til 2021 steget med 1,25 procentpoint. Samtidig er Kinas andel af verdensøkonomien (opgjort i købekraftskorrigerede enheder) steget med 2 procentpoint i samme periode.

Stor eksport inden for skibs- og luftfart samt fremstilling

Stor direkte eksport i fremstilling og indirekte i service

Der er stor forskel på, hvor eksportorienterede de forskellige brancher er. Skibs- og luftfart, industri, råstofindvinding og landbrug er de mest eksportorienterede brancher. Virksomhederne i disse brancher henter en stor del af omsætningen via eksport direkte til udlandet. Landbruget har dog en stor indirekte eksport, da de er underleverandører til fødevarerindustrien, som eksporterer de forarbejdede varer.

Store forskelle i eksportens betydning

Andel af beskæftigelsen der skyldes eksport, procent (2021)

	Direkte eksport	Indirekte eksport via underleverancer	Indirekte eksport via investeringer	Samlet eksportindhold
Skibs- og luftfart	89,9	4,6	0,4	94,9
Fremstillingsindustri	50,8	17,6	5,6	74,1
Råstofindvinding	40,9	30,8	1,9	73,6
Landbrug, skovbrug og fiskeri	23,3	47,8	0,7	71,8
Engroshandel	43,8	13,8	5,1	62,7
Landtransport og andre transporttjenester	25,7	27,2	2,9	55,8
Videnservice	18,8	27,9	7,4	54,0
Information og kommunikation	21,0	18,4	9,6	49,1
Rengøring, operationel service og rejsebureauer	2,0	26,7	4,0	32,7
Bygge og anlæg	10,6	4,7	12,2	27,4
Forsyningsvirksomhed	3,8	19,7	2,5	26,0
Finansiering og forsikring	6,0	11,4	2,9	20,4
Hoteller og restauranter	3,1	11,6	1,3	16,1
Boliger, ejendomshandel og udlejning	0,0	8,4	3,8	12,2
Frisører, vaskerier, organisationer, kultur og fritid mv	0,5	5,9	2,9	9,4
Detailhandel og handel med biler	2,5	3,4	3,1	9,1
Offentlig administration, undervisning og sundhed	0,4	1,3	1,7	3,3

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

I mange serviceerhverv fylder indirekte eksport mere end den direkte

For en række serviceerhverv er den indirekte eksport større end den direkte eksport. De leverer eksempelvis rådgivning, strøm eller kommunikationstjenester til eksportvirksomhederne.

De mindst eksportorienterede brancher er den offentlige sektor, detailhandlen samt frisører, vaskerier, organisationer mv. I disse brancher ligger både den direkte og indirekte beskæftigelse, som følge af eksport, på under ti procent².

² Eksport er i denne analyse defineret som salg af varer og tjenester i udlandet og omfatter dermed ikke turisme. Turismeindtægter indgår i Danmarks Statistiks Input-Output-tabeller som privatforbrug. Hoteller og restauranter har eksempelvis en lille eksportandel, men de har en betydelig omsætning til udenlandske turister. Dermed undervurderes udlandets betydning for denne branche.